

Miroslav Golis

Pán Miroslav Golis patrí k najvýznamnejším osobnostiam kultúrneho života Kysúc. Svojou všestrannou dlhoročnou pracovnou angažovanosťou sa natrvalo zapísal do ochrany prírodného a kultúrneho dedičstva Kysúc.

Narodil sa 31. mája 1935 v Zákopčí. Keď mal tri roky, jeho rodina sa odsťahovala do Čadce. Po absolvovaní Obchodnej školy v Čadci nastúpil do práce v závode Drevina v Oščadnici, kde pracoval až do nástupu na vojenskú službu. Po návrate z vojenskej služby pokračoval v práci v Oščadnici. S manželkou Magdalénou vychovali tri deti: syna Ľubomíra a dcéry Danku a Mirku. Postupne si doplnil vzdelanie - najskôr na Strednej ekonomickej škole v Čadci a v nasledujúcich rokoch externe úspešne absolvoval štúdium práva na Právnickej fakulte UK v Bratislave. V roku 1968 začal pracovať na novovzniknutom odbore kultúry ONV v Čadci, kde pôsobil ako inšpektor pre ochranu prírodných a kultúrnych pamiatok. Zaslúžil sa o zdokumentovanie prvého súpisu kultúrnych pamiatok na Kysuciach. K jeho najväčším zásluhám patrí aj aktívna spoluúčasť pri záchrane kostola Nanebovzatia Panny Márie v Riečnici a taktiež patrilo ku skupine aktivistov, ktorí sa podieľali na záchrane kysucko-oravskej lesnej železnice.

Jeho najväčšou záľubou bola dokumentárna fotografia. Fotografovaniu sa venoval od svojich chlapčenských čias. Svojim fotoaparátom zachytával búrlivé premeny kedysi zaostalých Kysúc na moderný región. Takmer celý život fotografoval a dokumentoval premeny Kysúc z jeho hospodárskeho, kultúrneho i spoločenského hľadiska. Stovky jeho fotografií sú uverejnené v dielach regionálnej publicistiky a v propagačných materiáloch o Kysuciach. Pravidelne uverejňoval svoje fotografie v regionálnych časopisoch. Bol stálym dopisovateľom týždenníka Kysuce, kde mala jeho rubrika o histórii regiónu a jeho zaujímavostiach vyše dvesto pokračovaní. Niekoľko rokov pôsobil aj ako kronikár mesta Čadca a postupne tvoril fotoarchív významných udalostí mesta, ktorý sa stal prílohou kroniky mesta. V roku 2000 bola kronika Mesta Čadca vyhodnotená ako najlepšia na Slovensku. Miroslav Golis bol za vedenie kroniky ocenený čestným uznaním, ktoré mu udelila Slovenská muzeálna spoločnosť. Pravidelne fotograficky dokumentoval aj činnosť Spolku priateľov Čadce, kde bol aktívnym členom od jeho založenia v roku 2003. Fotodokumentáciu viedol aj ako šerif Old-skautov, s ktorými sa pravidelne stretával na svojej chate pod Husárikom. Do skautského hnutia sa Miroslav Golis zapojil už počas základnej školy a stretávanie skautov organizoval aj po násilnom zrušení tejto organizácie.

Do povedomia čadčianskej verejnosti sa zapísal najviac ako riaditeľ Okresnej, dnes Kysuckej knižnice v Čadci, ktorú viedol od roku 1979 do 31. decembra 1996 a vtlačil jej základy profesionality a nezištnej služby ľuďom. Významne sa zaslúžil o výstavbu novej budovy knižnice a o zavedenie modernej prevádzky knižnično-informačných služieb. Nová budova knižnice bola otvorená v roku 1983 a niesla názov experimentálna Okresná knižnica, nakoľko sa stala prototypom pre knižnice v mestách do 30-tisíc obyvateľov. Pod jeho vedením sa stala priekopníčkou v zavádzaní moderných metód knihovníckych činností a stala sa vzorom pre

ostatné knižnice na Slovensku. Jeho záslužnú prácu ocenilo Ministerstvo kultúry SSR v roku 1989 titulom Zaslúžilý pracovník kultúry.

Svojou fotografickou činnosťou sa aktívne zapájal do mnohých ochranárskych projektov. Zdokumentoval nelegálne skládky smetí na brehoch rieky Kysuca a tým dal podnet na prijatie opatrení na pravidelnú likvidáciu tohto ohrozenia toku. Patril k ochrancom prírody, ktorí stáli pri projekte Anglický park na Kysuciach a vykonali dokumentáciu vzácnych a chránených stromov vo všetkých obciach na Kysuciach. Veľmi aktívne sa zapájal aj do medzinárodnej spolupráce s ochrancami prírody. Najznámejšie aktivity, ktorých bol účastníkom, boli pravidelné stretnutia ochrancov Beskyd na slovensko-česko-poľskom Trojmedzí. Za neúnavné úsilie a celoživotné dielo mu udelila v roku 2009 Kysucká kultúrna nadácia čestný titul **Osobnosť Kysúc 2008**.

Miroslav Golis, aktívny organizátor mnohých projektov na záchranu kultúrneho a prírodného dedičstva Kysúc, zomrel v Čadci 5. októbra 2011.